

Till: Utbildningsdepartementet

Ärende: Remiss av EU-kommissionens förslag till förordning om Euratoms forsknings- och utbildningsprogram, COM(2025)594

Remissinstans: Kärnfull Next AB

Diarienummer: U2025/02003

Inledning

Kärnfull Next AB tackar för möjligheten att yttra sig över EU-kommissionens förslag till ny förordning om Euratoms forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2028–2032. Bolaget delar målsättningen att stärka Europas långsiktiga kompetens, säkerhet och tekniska kapacitet inom kärnenergiområdet.

Övergripande synpunkt

Kärnfull Next AB anser att EU:s och medlemsstaternas samlade insatser inom kärnenergi i alltför hög grad är inriktade på regleringsutveckling, policyarbete och tidig innovationsfinansiering. Mot bakgrund av de klimat- och försörjningsutmaningar Europa står inför bör fokus i högre grad flyttas från ytterligare regelutveckling och forskningsprogram till konkret industriellt utförande och uppskalning av kärntekniska lösningar som redan är tekniskt mogna eller nära kommersialisering.

Motivering

Euratom-programmet och dess föregångare har under lång tid bidragit till en stark europeisk kunskapsbas inom kärnforskning och utbildning. Kärnfull Next AB bedömer att de mest kritiska flaskhalsarna i dag inte primärt rör brist på forskning eller innovation, utan snarare:

- begränsad tillgång till kapital för industriell uppskalning,
- långdragna, feldesignade och resurskrävande tillstånds- och regelprocesser, samt
- avsaknad av finansieringsinstrument som tydligt stödjer genomförande i industriell skala.

Ytterligare medel till forskning och regleringsutveckling riskerar därför att få begränsad effekt på faktisk kapacitetsuppgynnad och leverans av ny kärnkraftsproduktion i Europa.

Kärnfull Next AB ståndpunkt

Kärnfull Next AB förespråkar att Sverige och EU, inom ramen för Euratom-samarbetet, i ökad utsträckning:

- omallokerar kapital från reglerings- och innovationsfokuserade program till utveckling av kommersiella projekt, industriellt genomförande och kommersiell uppskalning,
- utformar program och finansieringsinstrument som direkt stödjer etablering och drift av nya kärntekniska anläggningar, och

- förenklar administrativa och regulatoriska processer och krav för att möjliggöra att privat kapital allokeras till industrin och snabbare realisering av industriella projekt möjliggörs.

En sådan inriktning bedöms ge större och snabbare samhällsnytta i form av ökad fossilfri elproduktion, stärkt industriell konkurrenskraft och förbättrad energiförsörjning.

Avslutande kommentar

Kärnfull Next AB tillstyrker därmed förordningens övergripande ambition, men uppmanar regeringen att i det fortsatta EU-arbetet verka för att Euratom-programmets inriktning tydligare prioriterar utförande, uppskalning och industriell tillämpning framför ytterligare regelutveckling och forskningsfinansiering.

Kontakt

Kärnfull Next AB
Burgårdsgatan 18, 412 52 Göteborg
Org.nr 559367-8161
Kontaktperson: Christian Sjölander, VD
E-post: info@knxt.se
Webb: www.knxt.se

